

РІВНЕ

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТІВ ТЕРМОМОДЕРНІЗАЦІЇ ЗА УЧАСТІ ГРОМАДИ

Навчальний візит до Рівного з вивчення досвіду впровадження енергоефективних проєктів з залученням грантів та інвестицій відбувся 10-11 квітня 2019 року. Учасники: заступники міських голів, начальники управлінь ЖКГ з 23 міст.

Передумови

В умовах постійно зростаючих цін на енергоресурси питання підвищення енергоефективності та зменшення споживання енергоносіїв у багатоквартирних житлових будинках набули особливої актуальності у зв'язку із нагальною необхідністю економії коштів на їх утримання.

Впровадження проєктів з комплексної термомодернізації та підвищення енергоефективності багатоквартирних будинків не лише дозволяє значно скоротити витрати населення на оплату енергоресурсів, але й підвищити комфорт проживання, поліпшити зовнішній вигляд будинків і збільшити термін їх експлуатації.

Значною перешкодою на шляху до проведення комплексних заходів з термомодернізації багатоквартирних будинків є брак коштів і покрити їх виключно за рахунок міського бюджету неможливо.

У 2004 року Рівненська міська рада почала співпрацювати з Програмою розвитку ООН «Муніципальна програма врядування та сталого розвитку». Суть проєкту полягала в мобілізації громади для покращення умов проживання.

Практика

Враховуючи активність громад, набутий досвід та позитивні результати реалізації місцевих ініціатив, в 2009 році було розроблено «Муніципальну програму сталого розвитку м. Рівного», яка стала однією з успішних і найпопулярніших серед жителів міста, а також дала поштовх до розроблення та впровадження інших міських програм. Із усіх реалізованих у рамках програми проєктів більшість належить до сфери енергоефективності та енергозбереження.

Оскільки основним завданням міської влади є вирішення проблем енергетичного сталого розвитку, надання громадянам якісних муніципальних послуг, забез-

печення належної якості життя на місцевому рівні, влада міста й надалі активно шукає різні механізми, інструменти та шляхи врегулювання місцевих проблем.

Так у Рівному діють:

«Муніципальна програма сталого розвитку міста Рівного», затверджена рішенням Рівненської міської ради № 3711 від 15.12.2017.

Програма термомодернізації багатоквартирних будинків міста Рівного на 2017 – 2020 роки, затверджена рішенням Рівненської міської ради № 2685 від 27.04.2017.

Програма відшкодування відсотків за кредитами, залученими фізичними особами на впровадження енергозберігаючих заходів у місті Рівному, на 2018 – 2020 роки, затверджена рішенням Рівненської міської ради № 5352 від 06.12.2018 (попередня програма діяла з 2016 по 2018 роки).

Програма облаштування багатоквартирних будинків сучасними засобами обліку і регулювання води та теплової енергії в місті Рівному на 2017 - 2018 роки, строк дії якої продовжено до 2020 року, згідно рішення Рівненської міської ради № 4737 від 16.08.2018.

*«Термомодернізація – це шлях зменшення витрат мешканців на оплату комунальних послуг. Найбільші успіхи – у тих будинків, які створили ОСББ. Таких у нашому місті близько половини. Удвічі скоротили витрати на тепlopостачання й школи, які ми утеплюли. За усі роки місто витратило на термомодернізацію будинків третину мільярда гривень», - сказав Рівненський міський голова **Володимир Хомко**.*

Спільною метою цих Програм є підтримка ініціатив жителів у поліпшенні умов їх проживання та вирішення місцевих проблем шляхом реалізації проєктів на умовах співфінансування громади та міського бюджету.

Цільовою аудиторією Програм є: ОСББ, ЖБК, мешканці будинків, які обслуговують житлово-комунальні підприємства, фізичні особи, громадські організації при закладах освіти, місцеві підприємці, що виконують роботи за проєктами (обираються на конкурсній основі), кредитно-фінансові установи, ЗМІ (висвітлюють процес та результати Програм).

Для того, щоб отримати підтримку муніципалітету, громади визначають пріоритетну проблему та звертаються листом до міського голови з проханням включити їх проєкт до переліку певної Програми, подають проєктну заявку з попереднім кошторисним розрахунком вартості робіт. При цьому, обов'язковою умовою є те, що громади можуть брати участь тільки в одній із міських програм. Об'єднання громад самі визначають основну проблему своєї життєдіяльності, проводять відбір виконавців та контролюють весь процес виконання робіт. Обрання, затвердження проєктів та погодження до відшкодування частини залучених кредитних коштів покладається на Комітети, утворені в рамках відповідних Програм, до складу яких входять представники громади, влади й депутатського корпусу. Відбір проєктів проходить на конкурсній основі за відповідними пріоритетами. Показником повного завершення робіт за проєктами є проведення громадського аудиту. У ньому беруть участь виконавці робіт, громада, представники міської влади. На завершальному етапі реалізації проєктів голова об'єднання сприяє проведенню оглядових візитів.

Фактично, з 2009 року пріоритетними в місті стали проєкти, спрямовані на термомодернізацію та енергозбереження.

Крім того, у липні 2012 року місто Рівне стало підписантом «Угоди мерів» — загальноєвропейської ініціативи щодо зменшення на відповідній території до 2020 року викидів CO₂ щонайменше на 20% шляхом розроблення та впровадження Плану дій для сталого енергетичного розвитку.

Термомодернізація триває і в комунальних установах. Місто успішно співпрацює зі скандинавською інвестиційною компанією НЕФКО, яка кредитує на вигідних умовах енергоощадні заходи. У рамках першого проєкту термомодернізовано дві міські школи. Це дало відчутну економію тепла й ресурсів. У 2019 році реалізували другий спільний проєкт – утеплення ЗОШ № 26 (загальна вартість 22 млн грн). Крім того, очікується підписання ще однієї угоди (орієнтовна вартість проєкту 190 млн грн), яка передбачає термомодернізацію міських адмінприміщень, шкіл, дитсадків, медичних закладів, а також – оновлення системи вуличного освітлення у Рівному: всі лампи буде замінено на LED - світильники.

Також розроблено проєкт Програми «Енергодім Рівне», метою якої є підтримка з місцевого бюджету ОСББ, які братимуть участь у Програмі з енергомодернізації багатоквартирних будинків «Енергодім», затвердженої рішенням Наглядової ради ДУ «Фонд енергоефективності» від 16.08.2019 року, на проведення заходів з підвищення енергоефективності та термомодернізації будинків.

Результати

Завдяки дії вищезгаданих та інших міських програм, впровадженню майже 100% обліку споживання теплової енергії у котельнях, у житлових будинках та закладах бюджетної сфери, вдалося досягти значного скорочення використання природного газу в порівнянні з 2010 роком як тепlopостачальними підприємствами, так і споживачами міста в цілому.

Якщо у 2010 році тепlopостачальні підприємства використовували природний газ в обсязі 118 млн м³ то на сьогодні його використання зменшилось на 39% і становить 72 млн м³ у рік.

У рамках впровадження заходів **Муніципальної програми сталого розвитку** міста Рівного за період 2013 - 2018 років, реалізовано 413 проєктів загальною вартістю 184,8 млн грн із внеском громади 53,4 млн грн і міста – 131,4 млн грн.

З них: енергоефективних - 311 проєктів, загальною вартістю - 144.2 млн грн із внеском громади — 46,1 млн грн і бюджетних коштів — 98,1 млн грн, з яких - 92 проєкти з утеплення будинків.

За всі роки впровадження Програми, починаючи з 2004 року, в тому числі у партнерстві з ПРООН, реалізовано 522 проєкти загальною вартістю 200,3 млн грн.

У 2019 році було впроваджено 80 проєктів, загальною вартістю 57,3 млн грн, з наступним розподілом витрат:

- муніципалітет - 39,9 млн грн;
- громада - 17,4 млн грн.

Бажання стати повноцінними господарями власних будинків, покращити рівень життя та добробуту, спонукало мешканців до створення ОСББ. На сьогоднішній день в м. Рівне створено близько 560 таких житлових об'єднань.

Протягом 2017 - 2018 років в рамках **Програми термомодернізації багатоквартирних будинків** 67 ОСББ впровадило 79 енергоефективних проєктів, залучили на їх реалізацію 58,5 млн грн кредитних коштів та отримали відшкодування з міського бюджету в сумі 1 8.6 млн грн.

У 2019 році для участі у Програмі термомодернізації погоджено 75 ОСББ, які залучили 38,4 млн грн кредитних коштів на реалізацію проєктів з енергоефективності і отримали відшкодування з міського бюджету на загальну суму 10,3 млн грн.

З моменту дії **Програми по відшкодуванню відсотків за кредитами, залученими фізичними особами**, 2 156 мешканців міста залучили «теплі кредити» на загальну суму 42,6 млн грн та отримали з міського бюджету відшкодування частини відсоткових ставок за цими кредитами на суму майже 844,0 тис.грн.

Протягом 2014 - 2018 років в рамках **Програми облаштування багатоквартирних будинків сучасними засобами обліку і регулювання води та теплової енергії** у місті Рівному в житловому фонді встановлено 148 вузлів обліку теплової енергії за рахунок коштів міського бюджету в сумі 15,4 млн грн.

У 2018 році реалізовано інвестиційний проєкт: «Впровадження енергозбереження у трьох школах та системи енергоменеджменту в бюджетних установах м. Рівне». Загальний обсяг інвестицій склав - 25,5 млн грн, в тому числі запозичення з НЕФКО - 8,3 млн грн.

Реалізовано заходи з утеплення зовнішніх стін, заміни вікон та дверей на енергоефективні, утеплення покрівлі в ЗОШ №18 та ЗОШ №27. Як результат, споживання тепла в даних школах скоротилось у 2 рази, зокрема:

- ЗОШ №27 до термомодернізації в опалювальний період споживала 820 Гкал, після термомодернізації - 415Гкал;
 - ЗОШ №18 до термомодернізації споживала 353 Гкал, після - 177 Гкал.
- Зекономлено близько 1,1 млн грн лише за один опалювальний сезон.

Контакти

Васильчук Сергій Миколайович,
заступник міського голови міста Рівного
вул. Поштова, 2
м. Рівне, 33028
тел. (0362)63-58-48,
chefuem@rv.nar.net